

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Factsheet

Schooljaar
2014, 2015, 2016

Amsterdam

---

www.gelijke-kansen.nl

**Gelijke
Kansen
Alliantie**

Factsheet Gemeenten Gelijke Kansen

Het programma Gelijke Kansen (GK) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zet zich in voor gelijke kansen in het onderwijs voor ieder kind in Nederland. Het verbeteren van gelijke kansen doen we samen. Daarom is samenwerking tussen gemeenten, maatschappelijke organisaties, ouders en scholen nodig. Als programma Gelijke Kansen moedigen wij deze netwerkaanpak aan.

Het onderling delen van kennis is belangrijk binnen de netwerkaanpak. De factsheets helpen daarbij. Ze geven inzicht in de huidige stand van zaken voor wat betreft kansengelijkheid in het onderwijs. Dit gebeurt aan de hand van acht graadmeters (indicatoren) die hieronder uitgelegd worden.

1. Aandeel heroverwegingen per wijk

Het basisschooladvies bepaalt op welk niveau een leerling instroomt op de middelbare school. Het is daarom belangrijk dat een basisschooladvies met veel aandacht wordt gegeven. Scholen moeten kijken naar leerresultaten, gedrag, werkhouding, motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling. De eindtoets is een bevestiging van deze punten. Scoort een leerling hoger op de eindtoets dan verwacht, dan is er sprake van onder-advies. Bij onder-advies is een basisschool verplicht om nogmaals na te denken over het basisschooladvies van een leerling. De school kan vervolgens kiezen om:

- het advies naar boven aan te passen; of
- het advies aan te houden. De school moet dan wel uitleggen waarom het advies niet wordt verhoogd (art. 42 lid 2 WPO).

2. Aandeel bijstellingen per wijk

Als de score op de eindtoets van een leerling dus hoger uitvalt dan het basisschooladvies, is de basisschool verplicht om nog eens na te denken over het basisschooladvies. Als de basisschool vervolgens besluit om het advies naar boven aan te passen, is het een bijstelling.

3. Aandeel stapelen in vo per wijk

Leerlingen die stapelen, ofwel 'stapelaars', gaan na het behalen van een diploma op de middelbare school door naar een hoger niveau. Een stapelaar is bijvoorbeeld een leerling die een vmbo-t diploma haalt en vervolgens doorstroomt naar de havo.

4. Aandeel stapelen in mbo per wijk

Studenten in het mbo die stapelen, ofwel 'stapelaars', halen eerst een diploma op mbo-niveau. Daarna gaan ze door naar het volgende mbo-niveau of stromen ze door naar het hbo. Een stapelaar is bijvoorbeeld iemand die een diploma haalt op mbo niveau 2 en daarna doorgaat naar mbo niveau 3, of die na het behalen van een mbo-diploma op niveau 4 doorgaat naar het hbo.

5. Aandeel opstroom per wijk

Als een leerling naar een hoger onderwijsniveau gaat zonder eerst een diploma te behalen, heet dat 'opstromen'. Zo stroomt een leerling bijvoorbeeld op als hij/zij van het vmbo naar de havo gaat, of van de havo naar het vwo.

6. Aandeel opstroom/afstroom per wijk

Als een leerling van een hoger onderwijsniveau naar een lager onderwijsniveau gaat, heet dat afstromen. Bij afstroom gaat een leerling bijvoorbeeld van het vwo naar de havo.

7. Aandeel zittenblijven per wijk

Zittenblijven is het overdoen van een leerjaar op hetzelfde niveau. Een leerling die gezakt is voor het centraal examen noemen we ook een zittenblijver.

8. Opleidingsmobiliteit

Uit onderzoek blijkt dat kinderen met ouders met een hoger opleidingsniveau betere cijfers halen. De indicator 'opleidingsmobiliteit' laat het opleidingsniveau van ouders zien. Het gaat hierbij om ouders van 14-jarige leerlingen op de havo en het vwo.

Niet van alle ouders is het opleidingsniveau bekend. Daarom zijn in sommige gevallen de gegevens van verschillende gemeenten bij elkaar gevoegd om een betrouwbare inschatting te maken.

Disclaimer

Deze factsheet is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld uit databronnen van DUO en andere datasets. De cijfers worden gepresenteerd ten behoeve van analyse en aanscherping. Indien u onvolkomenheden ziet of suggesties voor verbeteringen heeft, horen we dat graag. Bij vragen kunt u contact opnemen met de regiocoördinatoren van het programma Gelijke Kansen via gelijkekansen@minocw.nl.

Indicator 1: heroverwegingen

Landelijk		35,1%
Amsterdam		20,0%
Wijk		37,9%
Wijk		3,2%

De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 20,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 35,1% met als hoogste wijkpercentage 37,9% en als laagste wijkpercentage 3,2%.

Indicator 2: bijstellingen

Landelijk		17,8%
Amsterdam		34,7%
Wijk		100,0%
Wijk		4,4%

De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 34,7% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 17,8% met als hoogste wijkpercentage 100,0% en als laagste wijkpercentage 4,4%.

Indicator 3: stapelen vo (vmbo gemengd/theoretisch naar havo)

Landelijk		15,8%
Amsterdam		21,8%
Wijk		69,2%
Wijk		5,9%

De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 21,8% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 15,8% met als hoogste wijkpercentage 69,2% en als laagste wijkpercentage 5,9%.

Indicator 4: stapelen in het mbo (mbo 4 naar hbo)

Landelijk		36,0%
Amsterdam		37,0%
Wijk		50,0%
Wijk		10,0%

De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 37,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 36,0% met als hoogste wijkpercentage 50,0% en als laagste wijkpercentage 10,0%.

Indicator 5: opstroom vo

vmbo	Landelijk	5,0%
	Amsterdam	5,0%
	Wijk ↑	29,0%
	Wijk ↓	1,0%
havo	Landelijk	2,0%
	Amsterdam	3,0%
	Wijk ↑	14,0%
	Wijk ↓	1,0%

Vmbo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 5,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 5,0% met als hoogste wijkpercentage 29,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Havo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 3,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 2,0% met als hoogste wijkpercentage 14,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Indicator 6: afstroom vo

Vmbo	Landelijk	2,0%
	Amsterdam	3,0%
	Wijk ↑	100,0%
	Wijk ↓	1,0%
Havo	Landelijk	3,0%
	Amsterdam	3,0%
	Wijk ↑	14,0%
	Wijk ↓	1,0%
Vwo	Landelijk	3,0%
	Amsterdam	2,0%
	Wijk ↑	12,0%
	Wijk ↓	1,0%

Vmbo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 3,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 2,0% met als hoogste wijkpercentage 100,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Havo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 3,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 3,0% met als hoogste wijkpercentage 14,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Vwo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 2,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 3,0% met als hoogste wijkpercentage 12,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Indicator 7: zittenblijven

Vmbo	Landelijk		5,0%
	Amsterdam		6,0%
	Wijk		25,0%
	Wijk		3,0%
Havo	Landelijk		9,0%
	Amsterdam		11,0%
	Wijk		29,0%
	Wijk		3,0%
Vwo	Landelijk		5,0%
	Amsterdam		5,0%
	Wijk		13,0%
	Wijk		1,0%

Vmbo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 6,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 5,0% met als hoogste wijkpercentage 25,0% en als laagste wijkpercentage 3,0%.

Havo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 11,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 9,0% met als hoogste wijkpercentage 29,0% en als laagste wijkpercentage 3,0%.

Vwo: De gemeente Amsterdam laat een gemiddelde zien van 5,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 5,0% met als hoogste wijkpercentage 13,0% en als laagste wijkpercentage 1,0%.

Indicator 8: aandeel havo/vwo 14-jarigen

Nederland	Totaal		39,0%
Amsterdam	Totaal		39,0%
Nederland	Max. mbo 2		16,0%
Amsterdam	Max. mbo 2		18,0%
Nederland	Mbo 3 of 4		31,0%
Amsterdam	Mbo 3 of 4		31,0%
Nederland	Hoger onderwijs		59,0%
Amsterdam	Hoger onderwijs		64,0%

Totale populatie: De regio Amsterdam laat een gemiddelde zien van 39,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 39,0%.

Maximaal mbo 2: De regio Amsterdam laat een gemiddelde zien van 18,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 16,0%.

Mbo 3 en 4: De regio Amsterdam laat een gemiddelde zien van 31,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 31,0%.

Hoger onderwijs: De regio Amsterdam laat een gemiddelde zien van 64,0% t.o.v. een landelijk gemiddelde van 59,0%.